

Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Niyetinin Kişilik Özellikleri Bakımından İncelenmesi: Batman Üniversitesi Örneği

ÖZ

Yeni ekonomik koşullara uyum sağlayabilmek için girişimcilik politikalarının doğru şekilde belirlenmesinin yanında, bu amaca yönelik kaynakların etkin ve verimli olarak kullanılabilmesi gereklidir. Ayrıca girişimcilik niyeti olan kişilerin ve başarılı girişimcilerin kimler olabileceğinin doğru belirlenmesi de gereklidir. Bu şekilde Batman Üniversitesi örneklemeden yola çıkarak girişimcilik stratejilerine katkı sağlanabilecektir. Bu amaçla; girişimci kişilik özelliklerinin girişimcilik niyeti üzerindeki etkisi Batman Üniversitesinde öğrenim gören öğrenciler üzerinden test edilmiş ve yine bu bağlamda Batman Üniversitesi öğrencilerinin girişimci kişilik yapısına yönelik kişiliğe sahip olup olmadıkları araştırılmıştır. 6 adet hipotez geliştirilmiş ve bu hipotezleri test edebilmek için Batman Üniversitesi öğrencilerine anket uygulanmış ve 915 adet geçerli anket değerlendirmeye alınmıştır. Ölçek altı faktörde (boyut) “yenilikçilik, başarı ihtiyacı, kontrol odağı, risk alabilme, belirsizliğe katlanabilme ve girişimcilik niyeti” olarak toplanmıştır. Yapılan analizler sonucunda, yapılan araştırmanın güvenilir olduğu, girişimcilik niyetine, öğrencilerin kişilik özelliklerinin anlamlı düzeyde etki etmekte olduğu ve Batman üniversitesi öğrencilerinin kişilik yapılarına bağlı olarak yüksek düzeyde girişimcilik niyeti taşıdığı görülmüştür. Bu sonuçlara bağlı olarak kamuya ve tüm ilgililere görüş ve önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Kişilik Özellikleri, Girişimcilik Niyeti, Girişimcilik

Jel Sınıfı: M10, L2, L26.

Investigation of Entrepreneurship ~Intention of University Students From Personal Properties: The Case of Batman University

ABSTRACT

It is necessary to use the resources for this purpose effectively and efficiently for adapt to new economic conditions dependent on entrepreneurship of private sector rather than public employment intercalarily for the correct determine to entrepreneurship policies . In addition, it is necessary to determine who can be entrepreneurs and successful entrepreneurs. In this way, it will be possible to contribute to entrepreneurship strategies based on the sample of Batman University. With this purpose,the effect of entrepreneurial personality traits on entrepreneurial intention tested over the students studying at Batman University and in this context whether Batman University students have personality towards entrepreneurial personality structure. 6 hypotheses are developed and survey applied to Batman University students for test these hypotheses. Again in this context 915 valid surveys were evaluated. The scale was gathered under six factors (dimension) as “innovation, need for success, locus of control, risk taking, tolerability of uncertainty and intention of entrepreneurship”. As a result of the analysis,we have some determinations there are; the research is reliable, students’ personality traits had a significant effect on entrepreneurship intention and Batman University students have high level of entrepreneurial intention depending on their personality structure. Based on these results, opinions and suggestions were made to the public and all concerned.

Keywords: Personality Traits, Entrepreneurship Intention, Entrepreneurship.

JEL Classification: M10, L2, L26.

Yusuf AYDEMİR¹

Osman YILMAZ¹²

¹ Batman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

ysfaydmr@hotmail.com

² Dr. Öğr. Üyesi Batman Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

osman.yilmaz@batman.edu.tr

1. GİRİŞ

Dünyadaki teknolojik ve bilimsel gelişmeler, beraberinde toplumsal yapıyı değiştirmiştir (Yüksel vd. 2015: 144). Toplumsal yapının değişimi girişimciliği, girişimcilik kişisel ve toplumsal refahı yükselten etkisi ile literatürde derinlemesine incelenmektedir (Korkmaz, 2012: 210).

Toplumsal gelişmişliğe ve ilerleme hızına olan etkileri ile girişimcilik günümüzün en önemli rekabet araçlarından- dır. (Tikici ve Aksoy, 2009: 39) Dönem dönem yaşanan ekonomik çıkmazı aşabilmenin en etkili yöntemlerinden- dir. Girişimcilik teknolojik gelişim, ekonomik kalkınma, istihdam artışı sağlayan etkileri ile ekonomik krizlerin panzehridir (Akyurt, 2018: 444; Durak, 2018: 282).

Girişimcilik niyeti girişimcilik sürecinin başlangıcı ve tetikleyicisidir. Girişimcilik niyetinin kökenini inceleyen çalışmalarda bu niyetin doğuştan mı gelmekte, yoksa sonradan mı kazanılmakta olduğu tartışılmıştır. Çevre ile kişilik özellikleri arasındaki ilişkilerin incelendiği çalışmaların sonucunda ulaşılan yargıya göre; kişilik, her insan için farklı şekilde, genetik, çevre, aile, statü, kültür, dil gibi faktörlerle oluşmaktadır (Bozkurt vd. 2012: 231; Bird, 1988: 442; Uygun vd. 2012: 147). Gençlere girişimcilik üzerine eğitim verilmesi ve öğrencileri girişimciliğe teşvik edip, girişimciliğe “doğru” yönlendirilmesi çok önemli olmakla birlikte kıt kaynakların etkin ve verimli olarak kullanılması için hangi kişisel özelliklerin girişimciliğe ne kadar ve ne yönde etki ettiğinin bilinmesi önem- lidir. Doğru bilgi ile girişimci olabilecek gençlerin doğru yönlendirilmesi sonucunda ülkenin insan kaynaklarının ve ekonomik kaynaklarının israf edilmesi önlenecektir.

2. GİRİŞİMCİLİK

Girişimcilik için en önemli 4 unsurun “*sermaye, insan, bilgi ve kaynak*” birlikte işletmeye değer katan yapıya dö- nüştürülmesi gerekir. Girişimci, bu faktörleri bir araya getirip değere dönüştüren kişidir (Aykan, 2012: 196; Aydın ve Çakar, 2013: 54). Girişimci; kendi özel sermayesi ya da sermaye piyasasından sağladığı üretim faktörlerini birleştirir, birleştirdiği ve kullandığı bu faktörler sonucunda oluşabilecek riski üstlenir (Küçük, 2014: 28).

Kişilik kavramı Latince olan “*Persona*” sözcüğünden türemiştir. “*Persona*” eski Yunan tiyatrolarında oynayan oyuncuların taktığı maskeye verilen isimdir. O zamanlarda “*Persona*” maskenin arkasındaki kişiyi değil, tiple- mesini yaptığı kişiyi temsil etmekteydi. Zamanla kişilerin sergiledikleri tavır ve davranışları anlatmak amacıyla kullanılmaya başlanmıştır (Aslan,2008: 8).

Psikologların üzerinde durduğu, birden fazla tanımı bulunmakla birlikte kişilik, çevre ile kurulan ilişki biçimi- nin tutarlılığını öznel yapı biçimidir (Cüceloğlu, 2010). İnsanların yaşam biçimi olarak da tanımlanabilir (Dub- rin,1994: 56).

Kişilik kavramıyla benzeşen ve çoğu zaman eş anlamlı olarak kullanılan “*karakter, mizaç (huy), benlik, yetenek ve kimlik*” kavramları (Aktürk, 2012: 44) aşağıda açıklanmıştır.

2.1. Karakter: Günlük hayatta kişilikle eş anlamlı kullanılan bir kavramdır. Psikologlara göre kişiliğin ayrılmaz bir parçası olan karakter, kişiliğin sosyo-ahlaki özelliklerini yansıtır (Zel, 2006: 124).

Karakter, kişiliğin iskeleti konumundadır. Kişilik özellikleri kişinin zaman içerisinde gösterdiği ve devam ettiği özellikler karakterinin yansımasıdır. Sosyo-ahlaki açıdan karakter kişilerin konu hakkındaki farklılıklarını ifade etmek için kullanı- lır. Karakter, kişilerin içinde bulunduğu çevrenin kuralları ile yakından ilgilidir (Bozkurt ve Erdurur, 2013: 8).

2.2. Mizaç (Huy) : Huy ya da mizaç kişiliğin iç dünyasını açıklayan bir kavramdır. Bazı araştırmacılar tarafından mizaç, duyguların farkına erken varılıp varılmaması, tekrar edilip edilmediği ve derinden hissedilip hissedilmedi- ğiyle ilgili tüm nitelikler olarak açıklamaktadırlar (Zel, 2006: 124).

2.3. Benlik: Kişilik kavramıyla karşılaştırılan bir kavramdır. Benlik, kişinin kendini kavramasıdır. Bu yüzden ki- şiliğin sübjektif yanıdır. Benlik, doğumdan itibaren kişinin başına gelen olayların etkisiyle oluşur. Benlik, olumlu ya da olumsuz yaşanan olaylar sonucunda öğrenilen ve gelişmeye devam eden bir tanımdır (Aktürk, 2012: 44).

2.4. Yetenek: Kişiliği oluşturan ve kişiliğin biçimlendirilmesine yardımcı olan faktördür (Zel, 2006: 124).

Yeteneğin oluşumu zihinsel ve bedensel olmak üzere ikiye ayrılır (Kutunis, 2003: 53): Zihinsel olarak, daha çok sonuç odaklı (analiz etmek, çözüme kavuşturmak, düşünmek, ilişki vb.) iken. Bedensel olarak; fiziki (ayakta dur- mak, görmek, duymak, koşmak vb.) odaklıdır (Zel, 2006: 124).

2.5. Kimlik: Kişiliğin yerine kullanılan bir kavramdır. Kimlik, kişinin özelliklerini yansıtan, onu diğer kişilerden farklı kılan özelliklerin bütünüdür (Kulaksızoğlu, 1999).

3. GİRİŞİMCİ KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ

Girişimci kişiliğin, doğuştan ve dış faktörlerin etkisiyle oluştuğu yapılan araştırmalarla kanıtlanmıştır. Kişilerin, **içinde bulunduğu** aile, yaşadığı toplum, çevre, kişinin aldığı eğitim ve ekonomik durum girişimcilik niyetini etkileyen faktörlerdir (Chen ve Lai, 2010: 594).

Girişimci kişilik özellikleri girişimcileri başka kişilerden ayıran özellikleri barındırır. Girişimci olmak isteyen kişiler vizyona sahip olmalı, girişimci olmaya yatkın ve başarılı olacağına inancına sahip olmalıdır. Girişimciler; yenilikçi, seri, hızlı karar verebilen, sayısal düşünebilen, yetenekli kişilerdir. Girişimciler risk amayı seven hayat şartlarında karşılıklarına çıkacak zorluklara dayanabilecek kişilerdir (Tekin,1999).

Girişimcilerin ana özellikleri üzerinden yapılmış araştırmalarda girişimcilik özelliklerinden en önemlileri; “*yenilikçilik, başarı ihtiyacı, kontrol odağı, risk alabilme, belirsizliğe katlanabilme ve girişimcilik niyeti*” dir (Sönmez, 2017: 12).

3.1.Başarı ihtiyacı: McClelland (1961) tarafından girişimcilerin tutumlarını etkilediği ileri sürülen teoridir. McClelland; girişimciliğe yönlendirme, risk üstlenme, sorunları çözüp geliştirme ve amaçlara katkı sunmak başarı ihtiyacına da katkı sunacaktır (Hisrich ve Peter, 1998: 70). Girişimciler genelde **çalışmayı seven** güçlü motivasyona sahip kişilerdir (Keleş, 2013: 33).

3.2.Kontrol odağı: Kişiler yaşanan olayların sonucunu, kendi kontrolleri içinde ya da kendi kontrolleri dışında algılamalarıdır (Naktiyok, 2004: 11). Bu kişiler, kendi hayatlarındaki olayların kontrolünü elinde bulundururken, dış kontrol odaklı kişiler kendi yaşamlarındaki olayları şans faktöründen ve kaderden kaynaklı olarak değerlendirirler (Koh, 1996: 14).

3.3. Risk almak: Girişimciliğin doğasında risk almak vardır (Erdem, 2001: 46). Girişimciliğin; özgürlük, hizmet, istihdam, para kazanma vb. artılar olmakla beraber, riske girme gibi eksileri de vardır (Kutaniş ve Alpaslan, 2006: 140). Girişimcilerin risk alma yönelimleri yüksektir. Risk alabilme girişimciliğin doğasında vardır. Girişimciler risk almadan yenilik olmayacağını, risk alarak başarısız bir sonuç elde edebileceğini de kabullenirler (Tikici ve Aksoy, 2009: 39).

3.4. Belirsizliğe Karşı Tolerans: Belirsizlik durumu, kişilerin ellerinde yeterli kadar kaynak olmaması nedeniyle tam anlamıyla sınıflandırılmayan durumdur. Belirsizliğe karşı tolerans, belirsizlik zamanlarına rağmen olumlu tepki verebilmektir (Erdem, 2001: 44). Girişimciler her zaman kazanmazlar. Ekonomik ve sosyal değişiklikler ile müşteri taleplerindeki değişimlerde toleranslı oldukları gibi kazanmayı da tolere ederler. Bu değişikliklerden dolayı fazla rahatsızlık hissetmezler (Koh, 1996: 15).

3.5. Yenilik: Shumpter’e (1934) göre; girişimciliğin yoğunlaştığı nokta yenilikçiliktir. Yenilikçiler, işletmelerin kaynaklarını kullanarak yeni ürün elde eder ya da kaynakları artırarak istihdam sağlar (Rahman ve Lian, 2011: 256). Wonglimpiyarat’e (2005) göre; yenilik, önündeki fırsatları değerlendirilerek, mevcut teknolojinin geliştirilmesi ve daha kolay kullanımını sağlamaktır (Bozkurt ve Erdurur, 2013: 8).

3.6. Girişimcilik Niyeti: Bireysel ve çevresel etkenlerin birleşimi olup, kişilerin iş yapma isteklerini ifade eden özgürlükçü ve yenilikçi olma, risk alma ve rekabet gibi tüm süreçlerin bütünüdür (Börü, 2006). Girişimcilik niyeti, iş süreci planının geliştirilmesi ve uygulanmasını sağlayan zihinsel bir süreçtir (Body ve Vozikis, 1994). Bu nedenlerle kişinin iş kurma ve girişimci olması yönündeki etmenlerin neler olduğu bilinmeden girişimcilik niyeti anlaşılabilir (Basım ve Şeşen, 2012: 24).

4. YÖNTEM

4.1. Araştırmanın Amacı

Bu çalışma ile ülke ekonomisini kalkanıran, istihdam ve kalkınma sorunlarının çözümüne katkı sağlayan girişimciliğin ana öncüsü olan kişilik özelliklerinin girişimcilik niyeti üzerindeki etkisi Batman Üniversitesi öğrencileri aracılığı ile ölçülerek, literatüre ve girişimcilik uygulamalarına katkı sağlamak amaçlanmıştır.

4.2. Araştırmanın Yöntemi

4.2.1. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, Batman Üniversitesi öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmada, 6 fakülte, 4 yüksekokul ve 2 meslek yüksekokuldaki toplam 12.110 öğrenciye anket uygulaması yapılmıştır. Çalışmada lisans ve önlisans öğrencilerinin girişimcilik niyeti ve kişilik özellikleri arasında bir farklılık olacağı öngörülmemiştir.

Araştırmanın evreninden %95'lik güvenilirlik sınırları içinden, %5 hata payı öngörülerek bu çalışmanın en az 372 öğrenciye uygulanmasının yeterli olacağı hesaplanmıştır. (<http://www.surveysystem.com/sscale.htm>).

Araştırmanın en az 372 olarak hesaplanmasına karşın, uygulanması gereken öğrenci sayısının altına düşmemek ve sağlıklı sonuçlara ulaşabilmek düşüncesiyle, daha yüksek bir sayıda anket formu dağıtılmıştır. Bu amaçla, toplam 1200 anket formu dağıtılmış, 1100 anket formu geri dönmüş, anketlerden 100 tanesi doğru bilgi verilmediği ve 85 tanesi de veri eksikliğinden dolayı analizlere dâhil edilmezken, toplam 915 anket üzerinden analizler yapılmıştır.

4.2.2. Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada verilere ulaşmak için anket uygulaması yapılmıştır. Anket 2 bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde öğrencilerin kişilik özelliklerini ölçmek üzere Koh'un (1996) Hongkong'ta tezsiz öğrenim gören yüksek lisans öğrencileri üzerinde çalıştığı ve Bozkurt aracılığıyla 2005 senesinde Türkçeye uyarlanan 36 ifadeli "girişimci kişilik özellikleri" ve Linan ve Chen'nin (2009) yılında geliştirdiği girişimcilik niyeti seviyelerini ölçmek üzere geliştirilen, Şeşen ve Basım tarafından 2012 yılında Türkçeye çevrilen 6 ifadeli "girişimcilik niyeti" ölçeği olmak üzere toplam ifade yer almaktadır. İkinci bölümde katılımcıların demografik özelliklerini tespit etmek için 18 soruluk kişisel sorular bulunmaktadır.

4.2.3. Güvenilirlik ve Geçerlilik: Güvenilirlik Peter (1979) tarafından, bir anket ya da ölçeğin hatalarından arındırılmış şekilde tutarlı bir sonuç elde etmek için ölçülmesi şeklinde tanımlanmıştır. Perreault ve Leigh (1989), bir anket veya ölçeğin aynı şartlarda yapılacak tekrar tekrar analizler sonucunda benzer sonuçlar vermesi halinde güvenilir olacağını belirtmişlerdir. (Erdurur, 2012: 58)

İçsel tutarlılığın sağlanmasında Cronbach (1951), araştırmalarda kendi adını taşıyan Cronbach alfa kat sayısının çok önemli bir araç olduğunu belirtmiştir. Alfa değeri, 0 ile 1 arası değerler almalı ve kabul edilebilir bir değer en az 0.70 olması gerekir (Altunışık ve diğ., 2007: 116).

4.2.2.1. Girişimci Kişilik Özellikleri Ölçeği

Koh'un (1996) geliştirdiği ve Bozkurt (2005) tarafından Türkçeye çevrilen girişimci kişilik özellikleri ölçeği, 36 ifadeden oluşur. Bu ölçek 5 farklı boyutta değerlendirilmiştir. Bu ölçeğin ilk 7 ifadesi "Risk almak" ikinci 3 ifadesi "Yenilikçilik", üçüncü 9 ifadesi "Başarı ihtiyacı", dördüncü 8 ifadesi "Kontrol odağı" ve beşinci 9 ifadesi "Belirsizlik toleransı" ifadesidir. Bu ölçekte 5'li likert ölçeği olan "(1) Kesinlikle Katılmıyorum", "(2) Katılmıyorum", "(3) Bazen Katılıyorum Bazen Katılmıyorum", "(4) Katılıyorum" ve "(5) Kesinlikle Katılıyorum" değerlerinden oluşmaktadır. Araştırmaya katılan öğrencilerden kendilerine uygun ifadeyi işaret etmeleri istenmiştir (Gençay, 2017: 51).

4.2.2.2. Girişimcilik Niyeti Ölçeği

Bu ölçekte Linan ve Chen (2009) tarafından geliştirilen ve ölçeğin 1. Bölümünde yer alan 6 ifadeli "girişimci niyeti" ölçeği kullanılmıştır. Burada öğrencilerin "girişimcilik niyetleri" değerlendirilmek istenilmiştir. Bu ölçek de 5'li likert ölçeği olan "(1) Kesinlikle Katılmıyorum", "(2) Katılmıyorum", "(3) Bazen Katılıyorum Bazen Katılmıyorum", "(4) Katılıyorum" ve "(5) Kesinlikle Katılıyorum" değerlerinden oluşmaktadır. Araştırmaya katılan öğrencilerden kendilerine uygun ifadeyi işaret etmeleri istenilmiştir (Gençay, 2017: 52).

4.2.2.3. Kişisel Sorular

Araştırmaya katılan öğrencilere, demografik özelliklerini öğrenmek için, öğrencilerin cinsiyetleri, okudukları Fakülte/MYO, buldukları sınıf, ikamet yeri, aile fertlerinin mesleği, aile fertlerinin eğitim durumları, ailenin aylık geliri, vb. sorular sorulmuştur.

4.2.3. Verilerin Analizi

Yapılan anketin veri analizleri, IBM SPSS 22.0 programı kullanılarak yapılmıştır. Araştırmada; Güvenilirlik analizi, frekans analizi, betimsel analiz, korelasyon analizi ve basit doğrusal regresyon (simple linear regression) analizinden faydalanılmıştır.

4.4. Araştırmanın Modeli ve Hipotezleri

Şekil: Araştırmanın Modeli .

4.4.1 Araştırmanın Hipotezleri

H1: Kişilik özellikleri girişimcilik niyeti üzerinde anlamlı ve pozitif yönlü bir etkiye sahiptir.

H2: Risk almak girişimcilik niyeti üzerinde anlamlı ve pozitif yönlü bir etkiye sahiptir.

H3: Yenilikçilik girişimcilik niyeti üzerinde anlamlı ve pozitif yönlü bir etkiye sahiptir.

H4: Başarı ihtiyacı girişimcilik niyeti üzerinde anlamlı ve pozitif yönlü bir etkiye sahiptir.

H5: Kontrol odağı girişimcilik niyeti üzerinde anlamlı ve pozitif yönlü bir etkiye sahiptir.

H6: Belirsizliğe karşı tolerans girişimcilik niyeti üzerinde anlamlı ve pozitif yönlü bir etkiye sahiptir.

5. ARAŞTIRMA BULGULARI

Araştırmanın bu bölümünde araştırma kapsamında katılan öğrencilerin demografik özelliklerin frekans dağılımları aşağıda sunulmuştur.

Tablo 1. Öğrencilere Ait Demografik Özellik Frekans Dağılımı.

Cinsiyet	n	%
Erkek	425	46,4
Kız	490	53,6
Toplam	915	100,0
Fakülte	n	%
Fen Edebiyat Fakülte	111	12,1
Mühendislik Mimarlık Fakülte	123	13,4
Teknoloji Fakülte	19	2,1
Güzel Sanatlar Fakülte	19	2,1
İktisadi ve İdari Bilimler Fakülte	46	5,0
İslami İlimler Fakülte	46	5,0
Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik YO	21	2,3

BESYO	65	7,1
Sağlık YO	18	2,0
Batman Meslek Yüksekokulu	297	32,5
SHMYO	141	15,4
Kozluk MYO	9	1,0
Toplam	915	100,0
Sınıf	n	%
Bir	171	18,7
İki	415	45,4
Üç	214	23,4
Dört	115	12,6
Toplam	915	100,0
Öğrenim Türü	n	%
Normal	627	68,5
İkinci Öğretim	288	31,5
Toplam	915	100,0

Araştırmaya katılanların % 46,4'ünün erkek (425 öğrenci), %53,6'sının kız (490 öğrenci) olduğu belirlenirken katılımcıları büyük çoğunluğunun %32,5'inin (297 öğrenci) MYO'da okudukları, %45,4'ünün (415 öğrenci) ikinci sınıfta okudukları belirlenmiştir. Ayrıca araştırmaya katılan öğrencilerin %68,5'inin (627 Öğrenci) normal öğretim, %31,5'inin (288 öğrenci) ise ikinci öğretim öğrencisi oldukları belirlenmiştir.

Tablo 2. Katılımcıların Aile Özelliklerine Ait Frekans Dağılımları.

Ailenin İkametgah Yeri	n	%
Büyükşehir	165	18,0
İl	426	46,6
İlçe	189	20,7
Belde (Kasaba)	30	3,3
Köy	105	11,5
Toplam	915	100,0
Annenizin Mesleği	n	%
Özel	34	3,7
Kamu	29	3,2
İşyeri Sahibi	26	2,8
Çalışmıyor	826	90,3
Toplam	915	100,0
Baba Mesleği	n	%
Özel	271	29,6
Kamu	182	19,9
İşyeri Sahibi	173	18,9
Çalışmıyor	289	31,6
Toplam	915	100,0
Annenin Eğitim Seviyesi	n	%
Okuma Yazma Seviyesi	366	40,0
İlköğretim Mezunu	407	44,5

Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Niyetinin Kişilik Özellikleri Bakımından İncelenmesi: Batman Üniversitesi Örneği

Lise Mezunu	120	13,1
Ön lisans / Lisans Mezunu	18	2,0
Yüksek Lisans Mezunu	4	0,4
Toplam	915	100,0
Babanın Eğitim Seviyesi	n	%
Okuma Yazma Seviyesi	70	7,7
İlköğretim Mezunu	446	48,7
Lise Mezunu	280	30,6
Ön lisans / Lisans Mezunu	109	11,9
Yüksek Lisans Mezunu	10	1,1
Toplam	915	100,0
Ailenin Aylık Ortalama Gelir	n	%
Asgari	290	31,7
1301-2500	383	41,9
2501-5000	185	20,2
5001 Üstü	57	6,2
Toplam	915	100,0

Katılımcıların büyük çoğunluğunun ailelerinin %46,6 oranında il merkezinde yaşadıkları, %90,3'ünün annesinin çalışmadığı, %31,6'sının babasının çalışmadığı, %44,5'inin anne eğitim durumunun ilköğretim olduğu, %48,7'sinin babanın eğitim durumunun ilköğretim olduğu ve ailelerin ortalama gelirlerinin %41,9'unun 1301 - 2.500 TL arasında olduğu belirlenmiştir.

Tablo 3. Katılımcıların Girişimcilik Hakkındaki Görüşlerine Ait Dağılımlar.

Kendinizi Girişimci Bir Kişiliğe Sahip Görüyor musunuz?	N	%
Evet	690	75,4
Hayır	225	24,6
Toplam	915	100,0

Katılımcıların %75,4'ünün kendini girişimci olarak görürken %24,6'sının girişimci olarak görmedikleri belirlenmiştir.

Tablo 4. Girişimcilerin Kişilik Özelliklerine Ait Faktörlerin Güvenirlilik Analizi (α) Katsayıları.

Soru Sayısı	Güvenirlilik Katsayısı (α)
Risk Almak	0,847
Yenilik	0,770
Başarı İhtiyacı	0,810
Kontrol Odağı	0,866
Belirsizliğe Karşı Tolerans	0,833
Girişimci Kişilik (Genel)	0,869

Tablo 5: Girişimci Niyeti Cronbach Alpha Katsayısı

	Soru Sayısı	Güvenilirlik Katsayısı (α)
Girişimcilik niyeti	6	0,897

Yapılan çalışmada ölçeğin güvenilirlik analizi hesaplanmış ve risk alma (0,847), yenilikçilik (0,770), başarıma ihtiyacı (0,810), kontrol odağı (0,866), belirsizliğe karşı tolerans (0,833) olduğu ve genel ortalamasının (0,869) olduğu, girişimcilik niyeti (0,897) alfa katsayıları 0,7'nin üstündedir. Bu durumdan yapılan çalışmanın oldukça güvenilir olduğu ortaya çıkmaktadır.

Tablo 6. Araştırmada Kullanılan Ölçeklere Ait Betimsel Analizler.

Ölçek/Boyutlar		s.s
Girişimcilik Niyeti	3,74	0,95
Belirsizliğe Karşı Tolerans	3,58	0,77
Risk Almak	3,03	0,92
Yenilik	3,50	1,07
Başarı İhtiyacı	3,69	0,79
Kontrol Odağı	3,33	0,95
Girişimci Kişilik	3,44	0,53

Araştırmada kullanılan değişkenlere ait betimsel istatistikler incelendiğinde, girişimcilik niyetinin yüksek düzeyde olduğu (=3,74), belirsizliğe karşı tolerans düzeyinin (=3,58) yüksek seviyede olduğu, risk almanın (=3,03) orta düzeyde olduğu, yenilikçilik düzeylerinin (=3,50) yüksek düzeyde olduğu, başarı ihtiyacının (=3,69), düzeyinin yüksek olduğu, kontrol odağı (=3,33) düzeylerinin orta seviyelerde olduğu belirlenmiş olup ve girişimci kişilik (=3,33) düzeyinin yüksek olduğu belirlenmiştir (=3,44).

Tablo 7. Verilerin Dağılımına İlişkin Analiz Sonuçları.

Ölçek/Boyutlar	İstatistik	Standart	Sig. (P)		Median Değeri	Basıklık Değeri	Çarpıklık Değeri
Girişimcilik Niyeti	0,105	915	0,000	3,74	3,83	-0,77	0,17
Belirsizliğe Karşı Tolerans	0,084	915	0,000	3,58	3,44	-0,13	-0,09
Risk Almak	0,089	915	0,000	3,03	3,14	-0,27	-0,41
Yenilikçilik	0,137	915	0,000	3,50	3,33	-0,08	-1,03
Başarı İhtiyacı	0,068	915	0,000	3,69	3,67	-0,65	0,37
Kontrol Odağı	0,067	915	0,000	3,33	3,25	-0,21	-0,37
Girişimci Kişilik	0,037	915	0,005	3,44	3,44	-0,18	0,02

Verilerin dağılımlarını belirlemek üzere; aritmetik ortalama, mod değeri, medyan değeri, çarpıklık ve basıklık değer katsayısı incelenmiştir. Bu kapsamda aritmetik ortalamalar, mod değeri ve medyan değeri birbirine yakın ya da eşit olması, çarpıklık değeri ve basıklık değeri katsayılarının ± 2 sınırına yakın olduğundan veriler normal dağıldığı anlaşılmaktadır. Normallikten geldiği belirlenmiştir (Tabachnick ve Fidell, 2013).

Tablo 8. Değişkenler Arası İlişkilere Ait Korelasyon Analizi Sonucu.

Ölçekler / Boyutlar	Girişimcilik Niyeti	Belirsizliğe Karşı Tolerans	Risk Almak	Yenilikçilik	Başarı İhtiyacı	Kontrol Odağı	Girişimci Kişilik
Girişimcilik Niyeti	1	,354**	,131**	,227**	,213**	,188**	,364**
Belirsizliğe Karşı Tolerans		1	,153**	,305**	,264**	,224**	,653**
Risk Almak			1	,112**	,185**	,094**	,515**
Yenilik				1	,314**	,136**	,487**
Başarı İhtiyacı					1	,280**	,692**
Kontrol Odağı						1	,635**
Girişimci Kişilik							1

**p<0.01

Değişkenler arasında ilişkiler incelendiğinde, tüm değişkenler arasındaki ilişkilerin (p<0.01) istatistikî yönünden anlamlı olduğu belirlenmiştir. Girişimcilik niyeti ve belirsizliğe karşı tolerans arasında 0,354 ile yüksek pozitif yönlü bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Girişimcilik niyetine en düşük seviyede ilişkinin ise 0,131 ile risk almak arasında pozitif yönlü bir ilişki olduğu belirlenmiştir.

Tablo 9. Girişimci Kişiliğin Girişimcilik Niyeti Üzerine Olan Etkisine Yönelik Doğrusal Regresyon Analizi.

Bağımsız Değişken	Beta Katsayısı	Standart Hata	T Değeri	Sig. (P)	F	F anlamlılık
Sabit değişken	1,495	0,192	7,773	0,000**		
Girişimci Kişilik	0,653	0,055	11,813	0,000**	139,537	0,000**

**p<0.01,

R² = 0,132, DW = 1,870

Bağımsız Değişken: Girişimci Kişilik

Bağımlı Değişken: Girişimcilik Niyeti

DW: Durbin Watson

Tablo 9'da Girişimci kişiliğin Girişimcilik niyetine olan etkisi üzerine yapılan regresyon analizi istatistikî (F_(1,913)=139,537; sig=0,000; p<0.01) olarak anlamlı bulunmuştur. DW değerinin 2'den küçük ve 2 ye yakın olması korelasyon probleminin olmadığını göstermektedir.

Girişimci kişiliğin değişimini (R²) %3,4'lük kısmı girişimcilik niyetindeki değişimler tarafından açıklanmaktadır. Girişimci kişiliğin (t= 11,813; sig=0,000; p<0.01) girişimcilik niyetine anlamlı ve pozitif yönlü artan bir etkiye sahiptir.

Analiz sonucunda regresyon eşitliği aşağıda gösterilmiştir.

Girişimcilik Niyeti = 1,495+0,653* Girişimci Kişilik

Regresyon eşitliği bakıldığında, girişimci kişilikte bir birimlik artışta girişimcilik niyeti seviyesinde 0,653'lük artış olması beklenmektedir.

Bu durumda girişimci kişilik özelliğinin, girişimcilik niyetine anlamlı etkisini araştıran H1 hipotezi kabul edilmiştir.

Tablo 10. Risk Almanın Girişimcilik Niyeti Üzerine Olan Etkisine Yönelik Doğrusal Regresyon Analizi.

Bağımsız Değişken	Beta Katsayısı	Standart Hata	T Değeri	Sig. (P)	F	F anlamlılık
Sabit değişken	3,327	0,108	30,826	0,000**		
Risk Almak	0,137	0,034	4,004	0,000**	16,030	0,000**

*p < 0.01,

R² = ,016, DW = 1,31

Bağımsız Değişken: Risk Almak

Bağımlı Değişken: Girişimcilik Niyeti

DW: Durbin Watson

Tablo 9’da Risk almanın girişimcilik niyetine olan etkisi üzerine yapılan regresyon analizi istatistiki ($F_{(1,913)}=16,030$ Sig=0,000 $p<0.01$) olarak anlamlı bulunmuştur. DW değerinin 2’den küçük ve 2 ye yakın olması korelasyon probleminin olmadığını göstermektedir.

Risk alma değişimini (R^2) %16’lık kısmı girişimcilik niyetindeki değişimler tarafından açıklanmaktadır. Risk almanın ($t=4,004$; sig=0,000; $p<0.01$) girişimcilik niyetine anlamlı ve pozitif yönlü artan bir etkiye sahiptir.

Analiz sonucunda regresyon eşitliği aşağıda gösterilmiştir.

$$\text{Girişimcilik Niyeti} = 3,327+0,137* \text{Risk Almak}$$

Regresyon eşitliği incelendiğinde, risk almada bir birimlik artışta girişimcilik niyeti seviyesinde 0,137 artış olması beklenmektedir.

Bu durumda girişimci kişilik özelliklerinden risk almanın, girişimcilik niyetine anlamlı etkisini araştıran H2 hipotezi kabul edilmiştir.

Tablo 11. Yeniliğin Girişimcilik Niyeti Üzerine Olan Etkisine Yönelik Doğrusal Regresyon Analizi.

Bağımsız Değişken	Beta Katsayısı	Standart Hata	T Değeri	Sig. (P)	F	F anlamlılık
Sabit değişken	3,036	0,105	28,955	0,000**	49,449	0,000**
Yenilikçilik	0,201	0,029	7,032	0,000**		

** $p < 0.01$,

$R^2 = ,050$, $DW = 1,875$

Bağımsız Değişken: Yenilikçilik

Bağımlı Değişken: Girişimcilik Niyeti

DW: Durbin Watson

Tablo 11’de Yeniliğin Girişimcilik niyetine olan etkisi üzerine yapılan regresyon analizi istatistiki ($F_{(1,913)}=49,449$; sig=0,000; $p<0.01$) olarak anlamlı bulunmuştur. DW değerinin 2’den küçük ve 2 ye yakın olması korelasyon probleminin olmadığını göstermektedir.

Yenilikçiliğin değişimini (R^2) %5’lik kısmı girişimcilik niyetindeki değişimler tarafından açıklanmaktadır. Yeniliğin ($t= 7,032$; sig=0,000; $p<0.01$) girişimcilik niyetine anlamlı ve pozitif yönlü artan bir etkiye sahiptir.

Analiz sonucunda regresyon eşitliği aşağıda gösterilmiştir.

$$\text{Girişimcilik Niyeti} = 3,036+0,201* \text{Yenilik}$$

Regresyon eşitliğine bakıldığında, yenilikte bir birimlik artış halinde girişimcilik niyeti seviyesinde 0,201 artış olması beklenmektedir.

Bu durumda girişimci kişilik özelliklerinden yenilikçiliğin, girişimcilik niyetine anlamlı etkisini araştıran H3 hipotezi kabul edilmiştir.

Tablo 12. Başarı İhtiyacının Girişimcilik Niyeti Üzerine Olan Etkisine Yönelik Doğrusal Regresyon Analizi.

Bağımsız Değişken	Beta Katsayısı	Standart Hata	T Değeri	Sig. (P)	F	F anlamlılık
Sabit değişken	2,790	0,148	18,889	0,000**	43,309	0,000**
Başarma İhtiyacı	0,258	0,039	6,581	0,000**		

** $p<0.01$,

$R^2=0,044$, Durbin Watson= 1,840

Bağımsız Değişken Başarma İhtiyacı

Bağımlı Değişken: Girişimcilik Niyeti

DW: Durbin Watson

Tablo 12’de Başarı İhtiyacının Girişimcilik niyetine olan etkisi üzerine yapılan regresyon analizi istatistiki ($F_{(1,913)}=43,309$; sig=0,000; $p<0.01$) olarak anlamlı bulunmuştur. DW değerinin 2’den küçük ve 2 ye yakın olması korelasyon probleminin olmadığını göstermektedir.

Başarı İhtiyacının değişimini (R^2) %4,4’lük kısmı girişimcilik niyetindeki değişimler tarafından açıklanmaktadır. Başarı ihtiyacının ($t= 6,581$; sig=0,000; $p<0.01$) girişimcilik niyetine anlamlı ve pozitif yönlü artan bir etkiye sahiptir.

Analiz sonucunda regresyon eşitliği aşağıda gösterilmiştir.

$$\text{Girişimcilik Niyeti} = 2,790 + 0,258 * \text{Başarı İhtiyacı}$$

Regresyon eşitliğine bakıldığında, başarı ihtiyacında bir birimlik artış halinde girişimcilik niyeti seviyesinde 0,258 artış olması beklenmektedir.

Bu durumda girişimci kişilik özelliklerinden başarı ihtiyacının, girişimcilik niyetine anlamlı etkisini araştıran H4 hipotezi kabul edilmiştir.

Tablo 13. Kontrol Odağının Girişimcilik Niyeti Üzerine Olan Etkisine Yönelik Doğrusal Regresyon Analizi.

Bağımsız Değişken	Beta Katsayısı	Standart Hata	T Değeri	Sig. (P)	F	F anlamlılık
Sabit değişken	3,112	0,113	27,481	0,000**		
Kontrol Odağı	0,189	0,033	5,775	0,000**	33,350	0,000**

** $p<0.01$,
 $R^2 = ,034$, $DW= 1,845$
 Bağımsız Değişken: Kontrol Odağı
 Bağımlı Değişken: Girişimcilik Niyeti
 DW: Durbin Watson

Tablo 13’te Kontrol Odağının Girişimcilik niyetine olan etkisi üzerine yapılan regresyon analizi istatistiki ($F_{(1,913)}=33,350$; sig=0,000; $p<0.01$) olarak anlamlı bulunmuştur. DW değerinin 2’den küçük ve 2 ye yakın olması korelasyon probleminin olmadığını göstermektedir.

Başarı İhtiyacının değişimini (R^2) %3,4’lük kısmı girişimcilik niyetindeki değişimler tarafından açıklanmaktadır. Kontrol odağının ($t= 5,775$; sig=0,000; $p<0.01$) girişimcilik niyetine anlamlı ve pozitif yönlü ve artan bir etkiye sahiptir.

Analiz sonucunda regresyon eşitliği aşağıda gösterilmiştir.

$$\text{Girişimcilik Niyeti} = 3,122 + 0,189 * \text{Kontrol Odağı}$$

Regresyon eşitliği bakıldığında, kontrol odağının bir birimlik artışta girişimcilik niyeti seviyesini 0,189’luk arttırması beklenmektedir.

Bu durumda girişimci kişilik özelliklerinden kontrol odağının, girişimcilik niyetine anlamlı etkisini araştıran H5 hipotezi kabul edilmiştir.

Tablo 14. Belirsizliğe Karşı Toleransın Girişimcilik Niyeti Üzerine Olan Etkisine Yönelik Doğrusal Regresyon Analizi.

Bağımsız Değişken	Beta Katsayısı	Standart Hata	T Değeri	Sig. (P)	F	F anlamlılık
Sabit değişken	2,177	0,14	15,562	0,000**		
Belirsizliğe Karşı Tolerans	0,437	0,038	11,441	0,000**	130,896	0,000**

** $p<0.01$,
 $R^2=0,124$, $Durbin\ Watson= 1,832$
 Bağımsız Değişken: Belirsizliğe Karşı Tolerans
 Bağımlı Değişken: Girişimcilik Niyeti

Tablo 14'te Girişimci kişiliğin Girişimcilik niyetine olan etkisi üzerine yapılan regresyon analizi istatistiki ($F_{(1,913)}=130,869$; sig=0,000 $p<0.01$) olarak anlamlı bulunmuştur. DW değerinin 2'den küçük ve 2 ye yakın olması korelasyon probleminin olmadığını göstermektedir.

Girişimci kişiliğin değişimini (R^2) %12,4'lük kısmı girişimcilik niyetindeki değişimler tarafından açıklanmaktadır. Belirsizliğe karşı toleransın ($t= 11,441$ sig=0,000 $p<0.01$) girişimcilik niyetine anlamlı ve pozitif yönlü artan bir etkiye sahiptir.

Analiz sonucunda regresyon eşitliği aşağıda gösterilmiştir.

$$\text{Girişimcilik Niyeti} = 2,177 + 0,437 * \text{Belirsizliğe Karşı Tolerans}$$

Regresyon eşitliği bakıldığında, belirsizliğe karşı toleransta bir birimlik artış girişimcilik niyeti seviyesinde 0,437'lik artış sağlar.

Bu durumda girişimci kişilik özelliklerinden belirsizliğe karşı toleransın, girişimcilik niyetine anlamlı etkisini araştıran H6 hipotezi kabul edilmiştir.

Şekil 2. Araştırmanın Modeli Sonucu.

Tablo 15. Hipotez Test Sonuçları.

NO	HİPOTEZ	SONUÇ
H1	Kişilik özellikleri girişimcilik niyeti üzerinde anlamlı ve pozitif yönlü artan bir etkiye sahiptir.	Kabul
H2	Risk almanın girişimcilik niyeti üzerinde anlamlı ve pozitif yönlü artan bir etkiye sahiptir.	Kabul
H3	Yeniliğin girişimcilik niyeti üzerinde anlamlı ve pozitif yönlü artan bir etkiye sahiptir.	Kabul
H4	Başarı ihtiyacının girişimcilik niyeti üzerinde anlamlı ve pozitif yönlü artan bir etkiye sahiptir.	Kabul
H5	Kontrol odağı girişimcilik niyeti üzerinde anlamlı ve pozitif yönlü artan bir etkiye sahiptir.	Kabul
H6	Belirsizliğe karşı tolerans girişimcilik niyeti üzerinde anlamlı ve pozitif yönlü artan bir etkiye sahiptir.	Kabul

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Girişimciliğin şekillenmesinde en önemli etken, kişinin genetik özellikleri ve çevre koşullarından etkilenme sürecidir. Bundan dolayı kişilerin doğup büyüdüğü ve yaşadığı çevreden ötürü girişimcilik niyetleri ortaya çıkmakla beraber kişilik özelliklerinin girişimcilik yapabilecek özellikler taşıması halinde, girişimcilik konularında umutlu olmakta, girişim konularında güven duyabilmekte ve girişimcilik niyeti taşımaktadır. Batman Üniversitesinde okuyan öğrencilere kişilik özellikleri ve girişimcilik niyetleri üzerinden yapılan anket bulgularının analizi sonucunda; çalışmada kullanılan alt faktörlere ait güvenilirlik analizlerinin güvenilir olduğu ve girişimcilik niyetinin kişilik özelliklerine bağlı ve kişilik ile arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Bu bulgular literatürde ki

bulgular ile örtüşmektedir.

Çalışmada kullanılan ölçeklere ait betimsel analizler sonucunda Batman Üniversitesi öğrencilerinin girişimcilik niyeti, belirsizliğe karşı tolerans, yenilikçilik, başarıma ihtiyacı ve girişimci kişilik düzeyinin yüksek olduğu, risk almak ve kontrol odağı düzeyinin orta seviyede olduğu belirlenmiştir.

Yapılan araştırma sonuçlarından Girişimci Kişilik özelliklerinden “*Risk almak, Yenilikçilik, Başarı İhtiyacı, Belirsizliğe Karşı Tolerans ve Kontrol Odağı*” girişimcilik niyeti üzerinde anlamlı ve pozitif düzeyde etkiye sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Batman Üniversitesi öğrencilerinin yaşanan ekonomik sıkıntılara ve yaşadığımız coğrafyadaki sosyal problemlere ve bunların getirdiği belirsiz ortama karşı, risk eğilimi ve belirsizliği tolere etme yeteneği yüksektir. Öğrenciler belirsizliği ve riski kabullenmektedir. Girişimcilik niyetleri yüksektir. Girişimciliği kendileri açısından olası çıkış yollarından birisi olarak görüyorlar. Bu durumda yaşanan coğrafyaya uyum sağlama yeteneği kazandıkları anlaşıyor.

Batman Üniversitesi öğrencilerinin yenilikçi kişilik yapıları yüksektir ve buna bağlı olarak girişimcilik niyetleri de yüksektir. “Yenilikçi kişilik yapısı girişimcilik niyeti üzerinde etkilidir” hipotezi kabul görmüştür. Dünyada hızla gelişen teknoloji sayesinde, ekonomi değişmekte rekabet yoğunlaşmaktadır. Değişen teknoloji ve ekonomiye ayak uydurmak zorunda kalan kişi ve kurumlar yenilikçi olmadığı sürece rekabet edemezler. Rekabetçi kişiler farklı düşünmek ve yeniliğe açık olmak zorundadır.

Batman Üniversitesi öğrencilerinin ortalama gelir düzeyi düşüktür ve ailelerinin sosyo-ekonomik koşulları kötüdür. Öğrencilerin başarmaya ihtiyaçları yüksektir. “Başarı ihtiyacının girişimcilik niyetine etkisi vardır”, hipotezi kabul edilmiştir. Bu öğrencilerin girişimcilik niyetlerinin pratiğe dönüşme ihtimalinin yüksek olduğu anlamına geldiğinden, öğrencilerin ileriye dönük girişimcilik davranışlarının desteklenmesini ve doğru eğitim ve teşviklerin verilmesini gerektirir.

Batman Üniversitesi öğrencilerinin genelinde girişimci kişilik yapısının yüksek olması bu öğrencilere girişimcilik desteklerinin verilmesinin bu yönde ekonomik ve sosyal yatırımların yapılmasının doğru olacağını göstermektedir.

Bir kişiye çalışabileceği iş sağlama maliyetlerinin ne kadar yüksek olduğundan hareketle; girişimcilik niyeti taşıyan ve sosyo-ekonomik koşulları nedeni ile çok fazla seçenekleri bulunmayan Batman Üniversitesi öğrencilerine gerekli sosyal, ekonomik ve diğer altyapı destekleri sağlanması halinde, doğru yönlendirme ve eğitim ile girişimcilik hedeflerini gerçekleştirme oranları yüksek olacak ve ülke ekonomisine katkı sağlayacaktır.

Klofsten’e göre (2000), üniversitelerin girişimcilik üzerine üç temel faaliyeti gerçekleştirmesi gerekmektedir. Birincisi öğrencilere üniversite içinde girişimci kültürü olduğunu benimsetmek ve devam ettirmek. İkincisi girişimcilik dersinin verilmesidir. Üçüncüsü gelecekte iş kurmak isteyen öğrenciler ve kişiler için kurs vb. programlar açmaktır (Bozkurt ve Alparslan, 2013: 9).

Bugünün üniversite öğrencisi olan gençler, geleceğin potansiyel iş kadını ve iş erkeği olma yolunda gitmektedirler. Günümüz Türkiye’sinde kamu ve özel sektörün bu kadar eğitilmiş ve mezun olan öğrenciyi barındırması ve istihdam etmesi imkânsız görünmektedir. Geleceğin girişimcilerini yaratmak için şimdiden gerekli tedbirler almak ve bunun için eğitim politikasının belirlenmesini uygun olacağı kanaatindeyiz.

Yapılan diğer çalışmalar gibi bu çalışmada kısıtlamalar bulunmaktadır. Batman Üniversitesinde öğrenim gören önlisans/lisans öğrencilerini kapsasa da kişilik özelliklerinin coğrafyadan coğrafyaya değiştiği varsayılarak bu araştırmanın başka coğrafyada bulunan üniversite öğrencilerini kapsayacak şekilde karşılaştırmalı olarak değerlendirilmesinde yarar görülmektedir. Bu yönde bir çalışma yapılarak bir farklılık olup olmadığını tespit etmek üzere bir çalışma yapılabilir.

KAYNAKÇA

- AKTÜRK E. (2012). «Üniversite Öğrencilerinin Kişilik Özelliklerinin Girişimcilik Eğilimleri Üzerindeki Etkisi: Düzce Üniversitesinde Bir Araştırma», (Yüksek Lisans Tezi), Düzce Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 44
- AKYURT, N. (2018). “Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerinin Belirlenmesi: Sağlık Örneği” *Medical Sciences*, 13(2), 43-57.
- ALTUNIŞIK, R., COŞKUN, R., BAYRAKTAROĞLU, S. ve YILDIRIM, E. (2007). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri SPSS Uygulamalı*, (5. Baskı), Sakarya: Sakarya Yayıncılık.
- AYDIN, E., ÇAKAR, U. (2013). *Girişimcilik ve Ekolojinin Bütünleşmesi: Ekogirişimcilik, Finans Politik & Ekonomik Yorumlar*, Cilt:50 Sayı:581, 54-55
- AYKAN, E. (2012). “Girişimciliğin Değişen Yüzü: Ekogirişimcilik”, *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, C.17, S.3, s.195-212.
- ASLAN, S. (2008). *Kişilik, Huy ve Psikopatoloji*, RCHP (Reviews, Cases and Hypotheses in Psychiatry), 2 (1-2), 8-9.
- BASIM, N.H, ŞEŞEN, H. (2012). “Demografik Faktörler ve Kişiliğin Girişimcilik Niyetine Etkisi: Spor Bilimleri Alanında Öğrenim Gören Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma”, *Ege Akademik Bakış*, Cilt:12 Özel Sayı ss:21-28
- BIRD, B. (1988). “Implementing Entrepreneurial Ideas: The Case For Intention”, *Academy of Management Review*, 13(3), 442-453.
- BOYD, N.G. ve VOZİKİS, G.S. (1994). “The Influence of Self-Efficacy on the Development of Entrepreneurial Intentions and Actions” *Entrepreneurship Theory and Practice*, 63-75.
- BOZKURT, Ö. ERDURUR, K. (2013). “Girişimci Kişilik Özelliklerinin Girişimcilik Eğilimindeki Etkisi: Potansiyel Girişimciler Üzerinde Bir Araştırma”, *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi* (8: 2)
- BOZKURT, Ö. Ç., KALKAN, A., KOYUNCU, O. ve ALPARSLAN, A.M. (2012). “Türkiye’de Girişimciliğin Gelişimi: Girişimciler Üzerine Nitel Bir Araştırma” *Journal Of Süleyman Demirel University Institute of Social Sciences*, year: 1(15), 231.
- BOZKURT, Ö., ALPARSLAN A. M. (2013). “Girişimcilerde Bulunması Gereken Özellikler ile Girişimcilik Eğitimi: Girişimci ve Öğrenci Görüşleri”, *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, Cilt 8. S:9
- BÖRÜ, D., (2006), *Girişimcilik Eğilimi – Marmara Üniversitesi İşletme Bilimi Üzerine Bir Araştırma*, İstanbul, Marmara Üniversitesi Yayın No, 733, 2006
- CÜCELOĞLU, D. (2010). *İnsan ve Davranışı Psikolojinin Temel Kavramları*, (15. Basım), Remzi Kitabevi, İstanbul.
- DUBRİN, A. (1994). *Applying Psychology: Individual and Organizational Effectiveness*, USA: New Jersey Prentice Hall. S.56.
- DURAK, İ. (2018). *Girişimcilik Niyeti ile Duygusal Zekâ ve Bazı Sosyo-Demografik Değişkenler Arasındaki İlişki: Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma*. *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 7(1), 281-297.
- ERDEM, F. (2001). “Girişimcilerde Risk Alma Eğilimi ve Belirsizliğe Tolerans İlişkisine Kültürel Yaklaşım”. *Akdeniz İİBF Dergisi*, 2, ss. 43-61.
- ERDURUR, K. (2012). *Turizm Lisans Eğitimi Alan Öğrencilerin Girişimci Kişilik Özelliklerinin Girişimcilik Eğilimine Etkisi: Akçakoca Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu Örneği*. *Yüksek Lisans Tezi*, Düzce Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Düzce. 58
- FERRANTE, F. (2005). “Revealing Entrepreneurial Talent”, *Small Business Economics*, 25, pp.159-174.
- HİSRİCH, D. R., PETERS, P. M. (1998). *Entrepreneurship*, Mc.Graw-Hill Irwin, USA.
- KELEŞ, H. N. (2013). “Girişimcilik Eğilimin Kuşak Farkına göre incelenmesi”. *Selçuk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, (26): 23-43
- KOH, HIAN, CHEN. (1996). “Testing Hypotheses of Entrepreneurial Characteristics, A Study of Hong Kong MBA Students”, *Journal of Managerial Psychology*, Vol.11, No. 3, 12-25.
- KORKMAZ, O. (2012). “Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma: Bülent Ecevit Üniversitesi Örneği”, *Afyon Kocatepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 14 (2), 209-226.
- KULAKSIZOĞLU, A. (1999). *Ergenlik Psikolojisi*. İstanbul: Remzi Kitabevi

- KUTANİŞ, Ö. R. (2003), “*Örgütlerde Davranış Bilimleri (Ders Notları)*”, (1. Basım), İstanbul: Avcı Ofset.
- KUTANİŞ, R. Ö. - HANCI, A. (2004). “Kadın Girişimcilerin Kişisel Özgürlük Algılamaları”, 3. Ulusal Bilgi, Ekonomi ve Yönetim Kongresi. 25-26 Kasım, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, ss. 457-464.
- KÜÇÜK, O. (2014). Girişimcilik ve Küçük İşletme Yönetimi, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- LİNAN, F; Yİ-WEN, C. (2009). “Development and Cross-Cultural Application of A Specific Instrument to Measure Entrepreneurial Intentions”, *Entrepreneurship Theory and Practice*, Vol. 33, No: 3, 593-617.
- MCADAMS, D. P. (1997). “The Five-Factor Model in Personality: A Critical Appraisal”. *Journal of Personality*, 60, 329-361.
- RAHMAN, M. M., VE LİAN, K. F. (2011). The Development of Migrant Entrepreneurship in Japan: Case of Bangladesh. *Journal of International Migration and Integration*, 12(3), 253-274.
- SÖNMEZ, E. (2017). Girişimcilik Niyetinin Kariyer Planlamasındaki Yeri: Üniversite Öğrencileri Üzerinde Bir Araştırma, Yüksek Lisans Tezi, Türk Hava Kurumu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, S.12.
- ÖZDEN K., M. TEMURLenk, S. BAŞAR, S. (2008). “Girişimcilik Eğilimi: Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi ve Atatürk Üniversitesi Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma”, 2. Uluslar arası Girişimcilik Kongresi Bildiri Kitabı, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Bişkek, Kırgızistan, ss. 229-240.
- TİKİCİ, M., ve AKSOY, A. (2009). Girişimcilik ve Küçük İşletmeler, Nobel Yayın Evi, 1. Basım, Ankara,
- UYGUN, M., METE, S., & GÜNER, E. (2012). Genç girişimci adayların girişimcilik eğilimi ve girişimcilik özellikleri arasındaki ilişkiler. *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 4(2), 145-156.
- YÜKSEL, H., CEVHER, E., YÜKSEL, M. (2015). Öğrencilerin Kişilik Özellikleri ile girişimcilik Eğilimleri Üzerine Bir Araştırma, Çankırı Karatekin Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Cilt:5 Sayı:1 Ss:143-156
- ZEL, U. (2006). Kişilik ve Liderlik, 2. Baskı, Ankara; Nobel Yayın Dağıtım.